

PROSINEC 2019

ČÍSLO 11

ROČNÍK XVII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

**Karel
„Kocour“
Havelka
Já mladé
generaci
věřím**

3	Úvodník hejtmana Odhalení busty Milady Horákové I letos Svatý Mikuláš naděloval dětem dárky
4	Krajská samospráva je v dobré kondici
5	Svíčky Tomáše Pilíka Nejlepší kroniku píše Štichov
6	Kryštof – film, který zve do úterské krajiny Lidé se vydali po stopách železné opony
7	Vlakem s nostalgií na hranice Aby Vánoce zářily, ale nehořely
8	Vydejte se na pouť po stezkách
9	Kam o Vánocích? Do muzea!
10	Rozhovor s Karlem Havelkou
12	Sportovní talent AIS Centrum celoživotního vzdělávání Soutěž Technika má zlaté dno
13	Rekonstrukce areálu školy a dílen v Sušici Střelba z luku je sport i meditace
14	Čekáte dlouho na operaci? Změňte pojišťovnu. V Rokycanech mají nová lůžka Nemocnice dokončila rekonstrukci penzionu
15	Vánoční nadílky v zařízeních sociální péče Medvídek opět učil děti
16	Hyde park na téma Zdravotnictví
18	Bilance a výhledy veřejné dopravy Obchvat Rokycany Hrádek dokončen

Plzeňský kraj

Vydává:
Plzeňský kraj
Náklad:
283 938 kusů

Redakční rada:

Miroslav Anton, Světlana Budková,
Václav Cinádr, Markéta Čekanová,
Jana Filípková, Ivo Grüner,
Jiří Leščinský, Michal Marek,
Alena Marešová, Jindra Radová,
Aneta Vaňousová,
Eva Šafránková, Jan Šašek,
Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály
Foto na titulní straně:
ACT Media

Vánoční trhy přilákaly stovky lidí

Vnitroblok Krajského úřadu ovládla vánoční atmosféra. Již osmým rokem po sobě se tady uskutečnily oblíbené vánoční trhy. Studenti z jedenácti krajských zařízení a zástupci sedmi neziskových organizací tady nabízeli rozličné vánoční zboží. Lidé si tu mohli nakoupit svíčky, adventní věnce, ozdoby na vánoční stromek, přírodní kosmetiku nebo sladké a slané dobroty. Největší zájem měli návštěvníci trhů o Andělské věnečky, cukroví a palačinky. Jen během několika málo hodin se spotřebovalo přes 26 litrů palačinkového těsta. Ve foyer úřadu zase nabídly své služby kosmetičky a kadeřnice z domažlického učiliště.

PLZEŇSKÝ KRAJ

**KRAJSKÝ
PŮLMARATON
PLZEŇSKÉHO KRAJE**

**18. 4.
2020**

Areál Škodaland, Plzeň

TRATĚ: Půlmaraton / OMEXOM Krajská desítka / Krajská šestka / Týmový běh / Dětské běhy

WEB: pulmaraton.plzensky-kraj.cz FB: FB.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje

Vzpomínáte si ze školních let na oblíbenou předvánoční hlášku: Vánoce jsou svátky klidu, nezkoušejte naši třídu? Já moc dobře a taky si vzpomínám, že to tehdy „soudružku“ učitelku příliš neobměkčilo a k tabuli stejně vyvolávala. Nicméně mi připadá, že svátky klidu to tehdy bývaly rozhodně víc, než je tomu dnes. Taky Vám připadá, že Vánoce začínají už v říjnu a šílenství narůstá s blížícím se adventem? Nákupní centra jsou přeplněná k prasknutí, předvánoční tržby každým rokem narůstají a lidé nakupují zásoby, jako by měl přijít hladomor... Ano, je to trochu nadsázka, ale zabrzděte trochu, vždyť Vánoce nejsou honba za nejdražším dárkem ani obžerství u televize. Vyrazte radši na procházku, projedte se na kole (mimochodem taková zimní projížďka má svoje kouzlo), jděte na dlouhou procházku se psem nebo zajděte na vánoční trhy s přáteli na svařák. Prostě si ten čas užijte v klidu s rodinou a s těmi, které máte rádi, protože váš čas je to nejcennější, co jim můžete dát.

Klidné Vánoce a pevné zdraví v roce 2020

přeje

*Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje*

Odhalení busty Milady Horákové

Vstupní prostory krajského úřadu mají od listopadu novou podobu. Foyer zdobí busta Milady Horákové, která je dílem Magdalény Roztočilové. Její návrh vybrala komise proto, že nejpřesněji zachycuje podobu Milady Horákové a zároveň nejlépe splňuje požadavky na celkové vyznění působení uměleckého díla v místě určení. Součástí busty je také úryvek z posledního dopisu Milady Horákové. Ten je zasazen do kamenného obložení stěny vestibulu. S celkovou podobou malého památníku vyjádřila souhlas i dcera Milady Horákové Jana Kánská.

I letos Svatý Mikuláš z Plzeňského kraje naděloval dětem dárky

Dětem, které vyhrály v soutěži o mikulášskou nadílku z minulého čísla měsíčníku, přišel nadělit dárky speciální Mikuláš, hejtman Josef Bernard. V kostýmech anděla a čerta jej pak doprovodily zastupitelka Světlana Budková a referentka pro neziskové organizace Helena Lukešová.

Krajská samospráva je v dobré kondici

Blíží se závěr roku a také konec třetího roku ve vašem funkčním období. Jak jej hodnotíte?

Pro mě to bylo především velice zajímavé pracovní období. Vzhledem k tomu, že jsem přišel ze soukromé firmy, tak jsem měl obavy, že vše se bude nesmyslně táhnout, že budeme bojovat s byrokratickými překážkami, zkrátka že se nám nepodaří prosadit, co jsme si předsevzali. A ano, řídit firmu a řídit krajský úřad jsou dvě rozdílné věci, ale teď po těch třech letech mám pocit, že když se chce, všechno jde. Důležité je, aby se člověk nebál učit se novým věcem, aby respektoval zavedené mechanismy, ale zároveň aby se nebál přicházet také s novými myšlenkami. Politika totiž není jen o tom hledat nějaké kompromisy, ale především o hledání cest ke zlepšení života lidí.

Co podle vás přispívá k dobremu rozvoji kraje?

Těch faktorů je celá řada. Asi nejdůležitější je dobře zacházet s krajskými financemi. Pro čtenáře asi nebude novinkou, že nadále hospodaříme s vyrovnaným rozpočtem. Nemáme žádné dluhy. Úvěry, které si bereme, jsou určeny na předfinancování schválených evropských projektů, takže se nám za 2-3 roky vrátí. Udržujeme i velkou rezervu – kolem jedné miliardy. Ta je učená pro budoucnost, kdy budeme jako kraj muset daleko víc kofinancovat velké projekty. Finanční dotace z evropských fondů totiž klesnou z dnešních 80-90 % na 55 % a my musíme nadále pomáhat obcím.

Hejtman Josef Bernard u jednoho z nových autobusů, které vyjedou v červnu.

Na co jste nejvíce hrdý, co se vám za ty tři roky opravdu povedlo?

Jako jedinému kraji v České republice se nám podařilo v otevřených tendrech za 14 miliard korun „vysoutěžít“ nové či staronové dopravce, kteří dodají nebo dodali 315 autobusů a 24 nových vlaků. To považuji za obrovský úspěch. Obyvatelé Plzeňského kraje se tak budou už brzy vozit v nových, komfortních a hlavně bezpečných dopravních prostředcích.

Které oblasti budou podle vás v budoucnosti potřebovat největší podporu krajské samosprávy?

Hlavně musíme být připraveni na klimatické změny. Proto je naším strategickým cílem rozvoj vodního hospodářství, přesněji propojení vodohospodářských soustav. Další prioritou v budoucnosti bude určitě dobudování dvoukolejné elektrifikované železniční trati ve směru na Domažlice a na hranice.

A co zdravotnictví? Tohle téma je alfa omega nejen pro krajskou samosprávu.

Bohužel právě tohle je oblast, kde má kraj omezené možnosti. Zdravotnictví trpí systémovými problémy ze strany státu. Někdy mám dojem, že jakékoliv nové opatření, jakákoliv změna jen dál komplikuje situaci. Jeden příklad za všechny. Oproti Německu máme více lékařů v ambulancích, a pak velice těžko hledáme lékaře do nemocnic. My dnes sháníme internisty i tak, že jim nabízíme náborový příspěvek, dobrý byt a nadprůměrný plat, a stále je jich nedostatek. Avšak i přes tyto problémy se nám daří udržet všechny krajské nemocnice a podařilo se nám zastavit růst jejich finanční ztráty, zatímco jinde nemocnice krachují.

Nesmíme zapomínat na kulturu a sport. Co se vám v této oblasti povedlo?

Často se setkávám se starosty a ti říkají, že bez dotací do místní kultury a sportu by se neobešli. Proto z dotačních titulů Plzeňského kraje podporujeme činnost spolků a kulturních sdružení a doufám, že se nám tyto trendy podaří udržet i v příštím roce. Pokud bych měl být konkrétní, tak bych rád zmínil, že jsme výrazně navýšili dotaci pro Plzeňskou filharmonii a troufám si tvrdit, že nebyť toho, tak by zanikla. Co se týká podpory sportu, tak mohu přiznat, že mám obrovskou radost, že se začaly rozvíjet sportovní akademie, kde rostou mladé talenty, které reprezentují nejen Plzeňský kraj, ale i naši zemi. Pomáháme většími investicemi na výstavbu nových sportovišť i menšími částkami na opravu starých. Za poslední tři roky jsme dotační prostředky do kultury, památek a sportu ztrojnásobili.

Instantní vánoční atmosféra: svíčky Tomáše Pilíka

V adventním čase nabízí Venkovský dům Plzeňského kraje trochu od tématu hygge a vánoční pohody. U slova hygge nehledejte doslovný překlad, hygge je o vytváření atmosféry, chvílích klidu a přítomnosti lidí a věcí, které máte rádi, a o pocitu domova. Jedním z prostředků, jak rychle dosáhnout hygge, je i používání svíček v domácnosti. Ne jedné, ne dvou, ideálně několika a v každé místnosti.

Hledáte-li originální svíčky, které navíc dlouho vydrží, navštivte Tržnici DEPO2015. Zde Venkovský dům nabízí ručně vyráběné svíčky Tomáše Pilíka. „Začalo to celkem nevinně. Doma jsme skladovali spousty nevyhořelých svíček, tedy spousty vosku, který jsem si rozehříval a sléval si svíčky nové.

Bavilo mě to, a tak jsem si koupil svou první výrobní startovací sadu,“ líčí Tomáš Pilík svou cestu k výrobě svíček. Vylit pěknou

a dobře hořící svíčku ale není tak snadné, jak se na první pohled zdá. „Zpočátku se mi stále propadaly, během stydnutí

různě deformovaly. Naštěstí mě oslovil jeden výrobce z Prahy, který se ruční výrobě věnuje již dvacet let a přizval mne do učení. Ukázal mi hodně triků, prozradil spoustu dobrých rad, ale hlavně mě naučil rýt do svíček obrazce a vzory. Chce to dostatek trpělivosti a preciznosti. Postupem času jsem se propracoval i k vlastní výrobě forem. Dnes jsem pyšný a hrdý na to, že vyrábím svíčky, které si nikde v obchodě nekoupíte, a jsem moc rád, že se líbí a lidé se pro ně vracejí,“ uzavírá Tomáš Pilík.

Venkovský dům má otevřeno až do 23. prosince, poté se přes svátky uzavře. Kromě svíček zde naleznete i drobné dárky pod stromeček, proto neváhejte ještě před Vánoce navštívit Tržnici DEPO2015.

Nejlepší kroniku píše Štichov

Nejlepší ručně psanou kroniku má obec Štichov, elektronicky svou kroniku nejlépe vedou ve Starém Plzenci. Tento verdikt vyřkla porota letošní soutěže o nejlepší kroniku. V kategorii ručně psaných kronik v obcích nad 500 obyvatel nebylo první místo vyhlášeno. Odborná porota hodnotila ve třech kategoriích 32 obecních kronik ze třiceti obcí a zajímala ji obsahová i stylistická úroveň, kvalita dokumentace dění v obci,

struktura kroniky, grafická úroveň, kvalita příloh a samozřejmě i to, zda je kronika v souladu se zákonem o kronikách obcí.

Vzhledem k tomu, že soutěž byla velice vyrovnaná, rozhodla se porota ocenit i další kroniky čestným uznáním. To si vysloužily kroniky obcí Chrást, Černíkov a Hradiště. Čestné uznání získala také Hana Kantová z Mochtína, která je nejdelší píšící kronikářkou.

Kryštof – film, který zve do úterské krajiny

V březnu přijde do kin historické drama z období uzavírání hranic po komunistickém převratu. Snímek s názvem Kryštof vypráví o jednom z nejtvrdějších úderů proti církvi a zobrazuje likvidaci mnišské komunity v padesátých letech. Inspiraci našel režisér Zdeněk Jiráský nejen v dobách totalitního Československa, ale i v příhraniční krajině Plzeňského kraje.

Štáb se kvůli natáčení vydal například do Olbramova, obce s necelými šedesáti stálými obyvateli. Zdejší hospoda posloužila jako kulisa pro dobovou oslavu. Jak uvedl sám režisér, velmi důležitou roli pro film se stalo zobrazení ducha místní krajiny a zachovalých budov. Zdeněk Jiráský na sebe již v minulosti upozornil sociálním dramatem Poupata, za

ktej získal i Českého lva. Historickou látku nedávno zpracoval také v televizním snímku o třicetileté válce Bůh s námi.

Během natáčení se filmaři vydali i do města Úterý, které je dlouhodobě oblíbeným místem filmových produkcí. Natáčely se zde například snímky Zdivočelá země (1997), Dívka a kouzelník (2008) nebo Habermannův mlýn (2010). Ve většině uvedených

snímků je zobrazováno jak malebné úterské náměstí s měšťanskými domy, tak i místní renesanční radnice, barokní kostel Narození sv. Jana Křtitele a samozřejmě nedotčená příroda údolí Úterského potoka.

Film Kryštof tvůrci věnují organizaci Post Bellum, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových momentů dvacátého sto-

letí. „Tento příběh by měl být blízký i mladé generaci. Protože všichni hlavní hrdinové jsou mladí lidé, kteří se rozhodují, jak budou žít. Což je vlastně úděl každého mladého člověka,” uvedl v jednom z rozhovorů producent Marian Urban. Filmaři u nás během natáčení již od podzimu loňského roku spolupracovali s Regionální filmovou kanceláří Plzeňského kraje.

Lidé se vydali po stopách železné opony

Co byla železná opona a jak fungovala? A co její existence přinesla území podél česko-německé hranice? S tím vším se seznámili účastníci akce Po stopách železné opony a zaniklých obcí v hraničním pásmu Železná – Pleš. V prostorách bývalé pohraniční roty na Železné bylo instalováno několik tematických výstav, Muzeum Chodska v Domažlicích připravilo unikátní výstavu neznámých fotografií z hranice,

ktej pořídil v 60.–80. letech Hans Beer, který je pro tuto příležitost zapůjčil. Po prohlídce Železné se návštěvníci podívali do míst, kde bývala vesnice Pleš. Z ní se zachoval pouze hřbitov a pozůstatky kostela svatého Jana Křtitele. O historii zaniklé obce tu promluvil historik Zdeněk Procházka, který přidal i zajímavosti ze života lidí na přelomu 19. a 20. století na české i bavorské části Šumavy.

PENÍZE NA KOTLE JEŠTĚ JSOU

Kotlíkové dotace stále běží. Občané Plzeňského kraje mají možnost podat si žádost do dotačního titulu „ZÁSOBNÍK - Pořízení ekologického vytápění v domácnostech III“ a získat finanční podporu na výměnu starého neekologického kotle. K dispozici je ještě zhruba šedesát milionů korun. Podpora bude poskytnuta na výměnu stávajících kotlů na pevná paliva s ručním přikládáním, které nesplňují třídu 3, 4 nebo 5 dle ČSN EN 303-5, za plynový kondenzační kotel, tepelné čerpadlo nebo kotel na biomasu.

JAK CHUTNÁ TACHOVSKO

Tachovská kuchařka receptů, příběhů a vzpomínek, tak se jmenuje neobvyklá česko-německá kuchařská kniha, kterou vytvořily Gabriela Fatková, Andrea Königsmarková a Tereza Šlehoferová z Fakulty filozofické ZČU. Představuje kuchyni Tachovska v proměnách času, a to nejen prostřednictvím osmi desítek receptů, ale také skrze vzpomínky pamětníků na každodenní jídlo a to, co s ním souviselo.

Víte, že...

...Plzeňský kraj navštívilo letos zase víc návštěvníků než loni? Návštěvnost ve 3. čtvrtletí činila 975 tisíc hostů, což je o 8,53 % více než před rokem.

Vlakem s nostalgií na hranice

Jednou z akcí, které kraj připravil ke 30. výročí listopadu 1989, byl nostalgický vlak, který zamířil k bavorské hranici. Dobový vlak vyrážel z Plzně na hraniční přechod Železná Ruda Alžbětín – Bayerisch Eisenstein. Ces-

tující si užili nefalšovanou jízdu s celní prohlídkou, pasovou kontrolou i šacováním a odváděním nekalých živlů pohraniční kontrolou. Kromě špetky adrenalinu okusili i retro svačinu, zaposlouchali se do tramských písní z 80. let

a koho nezadržela celní kontrola, s úsměvem dojel na hranici za kulturním programem, který měl podobu otevřených muzeí, hudebních vystoupení řemeslných krámků či symbolické připomínky pádu železné opony.

Aby Vánoce zářily, ale nehořely

S vánočním a adventním časem roste riziko požárů v domácnostech. Přestože hasiči i média každý rok varují před pořizováním nekvalitně vyrobených věnců, stejně se objevují případy požárů, na jejichž počátku je právě adventní věnec. Další vrásky na čele hasičům přidělávají světelné řetězy bez náležité certifikace. Nejsou vyrobeny ve shodě s platnými normami a riziko požáru je u nich vysoké.

Díky osvětě naštěstí počet požárů v domácnostech o Vánocích dlouhodobě klesá. Hasiči by nicméně byli nejraději,

kdyby i oni mohli svátky prožít na stanicích v klidu bez výjezdů, kterým se dalo zabránit nákupem kvalitních vánočních dekorací.

PÁR UŽITEČNÝCH RAD, KTERÉ JE DOBRÉ DODRŽOVAT:

Velkou pozornost věnujte už tomu, jaký adventní věnec kupujete. Věnce bez ochranných podložek pod svíčkami mohou sloužit jen jako dekorace a v žádném případě je nesmíte zapalovat!

Správně vybírejte i svíčky na věnec. Existují speciální adventní svíčky ošetřené zvláštní

voskovou vrstvou, které hoří dlouho.

Svíčky umísťujte na stabilní plochu v dostatečné vzdálenosti od hořlavých materiálů, rozhodně je nedávejte k oknům do průvanu, blízko záclon, do těsné blízkosti sedaček či jiných textilií, ani na policičku nebo skříň.

Zapálené svíčky nesmíte nechat během jejich hoření bez dozoru. Zhasněte je vždy, když opouštíte domov nebo jdete spát. Jsou zaznamenány i případy, kdy si majitel bytu odskočil zakouřit na balkon a hořící svíčka mezitím způsobila požár.

Vydejte se na pouť po stezkách

Vánoční svátky tráví většina lidí u rodinného krbu doma. Co to letos trochu pozměnit a vypravit se s rodinou na kouzelné speciální vánoční

prohlídky na hrady a zámky? Třeba na zámek Tachov, Horšovský Týn a Zbiroh a na hrady Švihov a Radyně. Přijďte si užít kouzelnou atmosféru, vánoč-

ně laděné historické interiéry, dozvědět se zajímavosti o vánočních zvycích a tradicích šlechty. Prohlídky je třeba si rezervovat předem.

Zámek Horšovský Týn, foto Jiří Koptík

ZÁMEK TACHOV

28. a 29. 12. 10 – 17 h

tel.: 373 700 893

Prohlídky jsou směřovány do adventu 20. a 30. let 20. století, kdy zde žila čtvrtá generace rodu Windischgrätzů. Čekají vás vánočně zdobené komnaty, květinová výzdoba, vánoční zvyky a poprvé bude vystaven vánoční dárek, který dostal Alfréd III.

ZÁMEK HORŠOVSKÝ TÝN

26. – 31. 12. 10 – 15 h

(12:15 – 12:45 h zavřeno)

tel.: 379 423 111

Zámek nabízí vánoční okruh prohlídek zámku a kuchyně s vánoční výzdobou i cukrovím. Chybět nebude ani výklad k vánočním tradicím.

ZÁMEK ZBIROH

24. – 31. 12. 10 – 17 h

tel.: 602 527 632

Zde návštěvníky čeká vánoční výzdoba, na zámeckém nádvoří betlém a vánoční strom. V restauraci pak nabídka vánočního menu.

HRAD ŠVIHOV

27. – 30. 12. 10 – 14 h

tel.: 376 393 378

I tady se můžete vydat na vánoční okruh s výzdobou a výkladem o vánočních tradicích.

HRAD RADYNĚ

25. a 26. 12. 14 – 16 h

tel.: 725 500 060

Vánoční Radyně, to je kostýmovaná prohlídka vhodná pro rodiny s dětmi. V ceně vstupného je teplý čaj a malá koleda.

Kam o Vánocích? Do muzea!

Vánoční čas je časem setkávání. Chodíme ke známým na návštěvy anebo s nimi na svařák nebo na punč. A co s nimi letos pro změnu vyrazit do muzea nebo do galerie?

Muzea a galerie toho v závěru roku nabízejí nepřehledně – a zdaleka nejde jen o výstavy a akce s vánoční tematikou. Na své si přijdou třeba i milovníci hokeje!

VÁNOCE VE VŠECH PÁDECH

Muzea v Klatovech a v Domažlicích vystavují betlémy, klatovské přidává ještě kolekci vánočních pohlednic. Betlém v životní velikosti si můžete o vánočních svátcích, 25. a 26. prosince od 13 do 17 hodin, prohlédnout i ve skanzenu v Chanovicích.

Západočeská galerie zve 17. prosince na pořad Poetického divadla Kouzlo Vánoc a o čtyři dny později tu zazní vánoční poezie a koledy v podání středověkého souboru Gutta.

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje přichystala na 19. prosince večer vánoční večerní exkurzi do své hlavní budovy. Nabízí tak setkání se ztichlou knihovnou v prostoru někdejšího dominikánského kláštera, při němž objevíte místa a výhledy, kterých jste si dosud nevyšli.

JE LIBO SILVESTRA?

Do 20. prosince si můžete v Galerii Evropského domu v Plzni prohlédnout výstavu České grafické novoročenky, která představuje novoročenky takových autorů, jako je Vladimír Komárek, Oldřich

Kulhánek, Kamil Lhoták, Jiří Slíva, Josef Váchal nebo Karel Votlučka.

Na Silvestra, a to doslova, zve i Západočeská galerie. V přednáškovém sále Pražská 13 můžete poslední den roku zažít silvestrovský kabaret s Poetickým divadlem, Ivanou Janečkovou, Milanem Broučkem, Tomem Váchalem a dalšími hosty. Nutná rezervace na pokladně výstavní sítě „13“.

Tachovské muzeum zase připravilo na poslední den roku vycházku městem, jejímž tématem jsou ptačí obyvatelé města. Její součástí budou i naučné hry pro děti a občerstvení v klášterní zahradě.

NEJEN VÁNOCE A SILVESTR

Kdo by přeci jen raději vyrazil za něčím, co vůbec se svátky nesouvisí, může zamířit třeba do domažlického muzea na výstavu ilustrací Vojtěcha Kubásky, do muzea v Mariánské Týnici za poctou medailérce a sochařce Marii Uchytlové nebo do Národopisného muzea v Plzni na sbírky motýlů.

Hokejoví fanoušci by si pak neměli nechat ujít výstavu k devadesátinám plzeňského hokeje, která je až do 2. února k vidění v plzeňském muzeu. Děti zas jistě zaujme výstava ve Smetanových sadech v Plzni věnovaná stému výročí zrození loutky Josefa Spejbla.

Tipy na akce

23

23. prosinec, Domažlice
Vánoční příběh aneb Ježíškova babička vypravuje
Dětské představení v rámci vánočních trhů.

25

25. prosinec, Plzeň
Vánoční diskotéka Oldies but Goldies
Jubilejní 40. ročník diskotéky ze starých hitů.

26

26. prosinec, Tachov
Vánoční koncert chrámového sboru
Tradiční koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie.

26. prosinec, Sušice
Kabát Revival
Celovečerní sváteční megabigbit.

31

31. prosinec, Plasy
Silvestrovská diskotéka
DJ Láda Čech hraje v Bio Střela.

5

5. leden, Tachov
Echoes of Neurotic Machinery
Benefiční tříkrálový koncert pro hospic v refektáři muzea.

5. leden, Plzeň
Tříkrálový průvod k Ježíšku
Tradiční průvod od katedrály ke kostelíku U Ježíška spojený s Tříkrálovou sbírkou.

5. leden, Koloveč
Hasičský bál
Bál s kapelou Empatia.

11

11. leden, Plzeň
Eva Urbanová & Barock
Eva Urbanová zpívá rockové hity.

13

od 13. ledna, Plzeň
Swing pro začátečníky
Nové lekce lindy hop a charlestonu v rámci Jazzu bez hranic.

Zahájení Tříkrálové sbírky

- 4. leden 2020 – 10.00 Kdyně
- 4. leden 2020 – 13.00 Domažlice
- 6. leden 2020 – 16.00 Plzeň
- 8. leden 2020 – 14.00 Klatovy

Já mladé generaci věřím

Karel Kocour Havelka byl oceněn Čestnou plaketou hejtmána Plzeňského kraje za odvážné občanské postoje. Jeho životní peripetie, vynucená emigrace a návrat po listopadu 1989 ilustrují atmosféru komunistického režimu v totalitním Československu.

Vaše dětství a mládí je hodně spojené se západními Čechami. Dospívání vás zastihlo ve „zlatých šedesátých letech“. Jak jste se dostal ke svému zájmu o rockovou hudbu?

Big beat mě uchvátil hned, jakmile jsem jej poprvé uslyšel. Bylo to tuším v Dobřanech „na čajích“, kam jsem jako 14letý ještě nemohl, ale Black Star jsme poslouchali alespoň za oknem. Pak byl pro mě hodně určující koncert několika plzeňských skupin v pionýrském domě. Dostali mě zejména The Regeneration. Pak už jsem vymetal kdeco, big beat a později blues mě učarovaly.

V Plzni se traduje, že první rockové diskotéky začaly na západě Čech v roce 1969 v klubu Dominik. Podle vašich vzpomínek jste ale poslech z desek pro určitý okruh známých pořádal na chatě v Dobřanech možná o něco dříve. Pokud jste tomu ovšem říkal diskotéky.

To byly samozřejmě spíše mejdany, ale diskotéky dělal v Dobřanech určitě už v roce 1968 legendární Jindra Synáč, později jsme je dělali spolu s kamarády Honzou Vintrem a Vencou Třískou na Ústavě v jakési kulturní místnosti, v Plzni v té době dělali diskotéky minimálně ještě Zdeněk Raboch a Karel Rožánek.

Jak jste prožíval okupaci Československa v srpnu 1968?

Srpen 1968 byl pro mě, jako pro mnoho nejen mých vrstevníků, šok a pro mě to zname-

nalo definitivní konec jakékoliv koketérie s režimem.

Dvouletá povinná vojenská služba v letech 1970-1972 musela být pro svobodomyšlnou „máničku“ asi pořádnou fackou.

Na vojnu jsem samozřejmě jít nechtěl, ale nebyl jsem tak statečný, jako někteří, s kterými jsem se později sešel na Borech, abych vojenskou službu odmítl a nějaké podřezávání žil mě přišlo nedůstojné. Vojnu jsem si odkroutil nejdříve v příjímači na Zhůří, později na týlové rotě v Dobřanech a druhým rokem na stavbě ve Stodě. Po fyzické stránce pro mě přijímač byl naprosto pohodový, do srpna 1968 jsem závodil na kole za dorost v Rudé hvězdě Plzeň, dost jsem i běhal a doma na dvoře jsme měli hrazdu, kde mě otec od mala trápil. Problémy jsem měl spíše s buzerací a šikanou od našich mazáků, ale přežil jsem to. Od počátku jsem dával najevo, že tu vojnu asi vydržím, ale nějakou spolupráci v tzv. politickovychovné oblasti ode mě nikdo očekávat nemůže. Odmítl jsem se přihlásit do soutěže o odznak Julia Fučíka (čtenářská soutěž), do plnění odznaku vzorného vojáka, a když se zakládal SSM, tak jsem na vojenské schůzi vystoupil s projevem, po jehož skončení mně moji spolustolovníci říkali jen napůl v legraci, abych si šel sednout jinam, že nechtějí být zavření se mnou. Při volbách jsem byl jediný voják útvaru, který odmítl volit. Kupodivu to nemělo žádné následky, na stavbě jsem už byl, a náš náčelník, major Makrlík i velitel pro tyl podplukovník Vlach, byli velice slušní lidé, a než se velitel útvaru rozhodl k potrestání ostrými, uběhla mu lhůta. Měl jsem zkrátka i dost štěstí, ale rozhodně se šlo chovat i během základní vojenské služby tak, aby si člověk s režimem nezadal.

Bylo složité vycestovat v roce 1973 do USA? Uvažoval jste o získání azylu? Co vám dala ta roční zkušenost v USA?

Vycestovat kamkoli na západ znamenalo v roce 1973 především mít k cestě do „kapitalistické ciziny“, jak se tehdy říkalo, kromě pasu i výjezdní doložku a k jejímu získání spoustu vyjádření od všech možných institucí, zaměstnáním počínaje a uličním důvěrníkem konče. Bylo těch razítek potřeba asi sedm. Vyjel jsem tehdy na kombinovaný zájezd do Sovětského Svazu a Japonska a v Tokiu jsem požádal na velvyslanectví USA se svým kamarádem Pepíkem Prachem o azyl. Druhý den jsme byli v New Yorku a dostali něco lepšího než politický azyl. Přijeli jsme v sobotu a v pondělí jsme dostali social security no. (číslo sociálního pojištění) a mohli začít okamžitě legálně pracovat a za vydělané dolary kupovat desky a chodit na koncerty a cestovat po Státech.

A co rozhodlo o vašem návratu?

Před odjezdem jsem byl zamilovaný do Věry Peroutkové, které bylo tehdy necelých 18 let, a já bláhově myslel, že ona pak za mnou do USA přijede. Měl jsem to dojednané na immigration office v New Jersey a stačilo, aby se v kte-

rékoliv západní evropské zemi přihlásila Američanům a do několika dnů by v USA byla. Nicméně její maminka se postavila proti, já bez ní nemohl být, a tak jsem se po 405 dnech do ČSSR opět vrátil.

Kulturní klub v Přešticích patřil v polovině 70. let k vyhlášeným „štacím“ mladých lidí, kteří se sem sjížděli z širokého okolí za jiným druhem muziky, než byla ta oficiální v rozhlase a televizi. Jaký byl váš dramaturgický podíl?

Klub v Přešticích byl založen jako Stable Club někdy na počátku roku 1969 (pokud se nepletu). Ze stáji jej udělala parta nadšenců, jména už se mi vykourila z hlavy, vzpomenu si snad jen na Pepíka Simpartla a Luboše Květoně. Později se z klubu stal klub SSM a tam se konaly převážně diskotéky, sem tam nějaký ten koncert. Vystoupení Vladimíra Mertý jsem tehdy dohodl já. Přestože jsem nebyl členem SSM, měl jsem s přeštickými „mládežníky“ velice dobré vztahy. Politiku tam asi až na dva nikdo moc nežral, byli to opravdu spíše členové klubu než svazáci.

Pro vaši další životní etapu byly Přeštice osudové místo, že? Asi jste nepředpokládal, že za poměrně malicherné uspořádání koncertu a přednášky undergroundových umělců, bude následovat tak tvrdá odvěta.

Přeštickou akci „Underground lecture“ bych za malichernou rozhodně nepovažoval. Přednáška Ivana Jirouse a následné vystoupení Sváti Karáska a Charlieho Soukupa byla nejen pro mě jakýsi zjevením, sdělením Nového zákona. Tady někdo dával velice jednoduchý a snadný návod, jak žít v soudobém marasmu, najednou tady bylo společenství lidí, kte-

ří to chápali stejně. Nekolabovat s režimem – ani trochu, žít minimálně v širším kulturním slova smyslu mimo jeho struktury, odmítnout dábla. Podobně to pochopila i StB a tato akce byla jednou z posledních kapek do poháru trpělivosti režimu se vznikajícím undergroundem.

Váš pobyt ve vynuceném exilu v roce 1980 se protáhl na 10 let. Doufal jste v návrat, nebo to vypadalo, že totalita v tehdejším Československu přežije?

Do republiky jsem se vrátil hned jak to šlo, respektive hned, jakmile jsem se přestal bát, že režim utopí probíhající revoluci v krvi. Musím říci, že až do onoho dne, kdy se Václav Havel a Václav Malý objevili na balkonu Melantrichu, jsem nad nějakým koncem komunistického režimu ani nepřemýšlel.

Vaše pronásledování a perzekuce ze strany komunistického režimu jsou zejména pro dnešní mladou generaci téměř nepřenositelné. Existuje vůbec způsob, jak zkušenosti podobné vašim předat?

Já mladé generaci strašně moc věřím. Bez ohledu na to, zda ví, nebo neví, kdo kdy, co kde udělal nebo řekl, kdy a kde se co stalo. Je to vlastně už druhá generace, která bere život v demokracii jako něco normálního. Normální je se sebrat a jet na koncert do Londýna, Berlína či do Vídně. Normální je, když chci jít pracovat nebo studovat kamkoliv v EU. Mohou poslouchat jakoukoli hudbu, číst jakékoli noviny, časopisy a knihy. Nemyslím si, že by si tu svobodu nechali vzít, tak jako si ji nechala vzít generace mých rodičů po druhé světové válce.

Rozhovor připravil Miroslav Anton

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Filip Ličman (19 let) je člen oddílu AK Škoda Plzeň. Letošní absolvent SPŠ strojní a SOŠ profesora Švejnara byl přijat ke studiu na ZČU v Plzni. V roce 2018 mistr ČR do 22 let 400 m překážek.

Úspěchy v roce 2019:

- Juniorský přeborník ČR na 400 m překážek
- Reprezentant ČR – v juniorské i mužské kategorii
- Účastník na Juniorském mistrovství Evropy
- Člen reprezentační štafety mužů 4x400m na MS v Dauhá

Filip Ličman patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Akademie pečuje o talentované jedince reprezentující náš kraj na mezinárodní úrovni.

Centrum celoživotního a zájmového vzdělávání v Rokycanech

V areálu Střední školy, Rokycany v Jeřabinové ulici vznikly dvě nové učebny. V první učebně se zaměřením na přírodovědné a technické vzdělávání si prohloubí své znalosti zájemci o matematiku, informační technologie nebo účastníci kursu pro mechaniky pneuservisů. Druhá třída je vybavena technikou ke zdokonalování komuni-

kačních schopností žáků v oblasti cizích jazyků.

Kromě toho byly upraveny venkovní prostory a novou tvář má i sociální zázemí. Předností je rovněž bezbariérový přístup. Náklady financované z programu IROP činily 10 mil. korun. Z vlastních zdrojů škola financovala ještě rekonstrukci posilovny za 1,2 mil. korun.

Vítězství v soutěži Technika má zlaté dno

VOŠ a SPŠ elektrotechnická Plzeň obhájila loňské vítězství v soutěži Technika má zlaté dno. V tradičním klání se letos utkalo devatenáct týmů tvořených vždy dvěma žáky střední školy a dvěma žáky partnerské základní školy. Úkolem soutěžních družstev bylo tentokrát sestavení funkčního modelu třídící linky na barevné pingpongové míčky ze stavebnic Merkur, Boffin a Arduino UNO. Na toto náročné zadání měli účastníci časový limit 4 hodiny.

K dispozici jim byli dva odborní poradci a osmičlenný pomocný tým složený z pedagogů a žáků SOU elektrotechnického. Týmy žáků byly rozděleny do dvou kategorií – gymnázia a maturitní obory a zvláště učební obory. Žáci vítězné školy sestavili funkční model v nejkratším čase. Týmy na 1.-3. místě převzaly diplomy a poukázky na nákup elektroniky v hodnotě 3 000 korun (1. místo), 2 000 korun (2. místo) a 1 000 korun (3. místo), ostatní účastníci si

odnesli tašky s dárky od Plzeňského kraje.

VÝSLEDKY

Kategorie gymnázia a maturitní obory

1. Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Plzeň a Masarykova základní škola Plzeň
2. Gymnázium, Plzeň a Benešova základní škola a mateřská škola Plzeň
3. Gymnázium, Tachov a Základní škola Tachov

Kategorie učební obory

1. Střední průmyslová škola dopravní, Plzeň a Základní škola Chotěšov
2. Střední škola, Rokycany Základní škola Jižní předměstí Rokycany
3. Střední odborné učiliště elektrotechnické, Plzeň a 15. základní škola Plzeň

Rekonstrukce areálu školy a dílen v Sušici

Areál školy a dílen SOŠ a SOU v Sušici se dočkal komplexní rekonstrukce budov. V letech 2018-2019 se zde realizovaly současně tři projekty v rámci operačních programů OPŽP, IROP a Cíl EUS. Při dofinancová-

ní Plzeňským krajem tak došlo k zateplení pláště budov, výměně oken a dveří, zrekonstruování kotelny školy a dílen spolu s výměnou kotlů a vyvážením topné soustavy. Do všech tříd a dílen byla nainstalována vzdu-

chotechnika, došlo k zateplení stropů a pro snížení energetických nákladů se na střeche dílny namontovaly fotovoltaické panely. Škola má bezbariérový přístup včetně možnosti dostat se do všech tří pater s pomocí nové plošiny. Byl přistaven nový

reprezentativní vstup s recepcí a galerií. Vznikly tak esteticky pěkné objekty, s příjemným vnitřním prostředím a s menší spotřebou energie, než byla dosud. Celkové náklady na projekty se pohybovaly kolem 27 milionů korun.

Střelba z luku je sport i meditace

Nebývá obvyklé začít se sportem v 27 letech, stát se zakrátko reprezentantem a jediným profesionálem ve svém odvětví. To všechno se podařilo Erikovi Ebermannovi během dvou let. Podle vlastních slov si koupil luk, protože se dočetl, že střelba z luku je vhodnou meditací. Což v roce 2017 potřeboval kvůli osobní krizi. Z meditace se vyklubala záliba a ze záliby závodní sport, protože v klubu 1. LK Plzeň 1935, za který začal závodit, objevil trenér Jan Šípek v Erikovi nevšední talent. Z řady úspěchů připomeňme aspoň ty z letošní sezóny: Vítěz Ligy mužů s družstvem (nejvyšší dlouhodobá soutěž ČR), 1. místo na Mistrovství ČR v jed-

notlivcích, 1. místo na Mistrovství České republiky v družstvech, 3. místo na Mistrovství ČR v mix-týmu, Lukostřelec roku 2019 a sportovec roku v anketě Sportovec města Plzně. Nejbližším Erikovým cílem je probojovat se na olympiádu v Tokiu v příštím roce. Bude na to mít dva pokusy v kvalifikaci na mezinárodních závodech. Erika Ebermanna jako úspěšného regionálního sportovce podporuje finančně Plzeňský kraj.

Pokud vám příjmení Ebermann něco připomíná, nejste daleko od pravdy. Jen to jablko padlo tentokrát kousek dál od stromu, a místo rychlých nohou na bruslích potřebuje Erik jiné dovednosti.

ČEKÁTE DLOUHO NA OPERACI? ZMĚŇTE POJIŠŤOVNU.

S blížícím se koncem roku se někteří klienti mohou setkat s tím, že nemocnice jim nabídne termín operace až v lednu. Takový postup lékařů je možný pouze tehdy, pokud není ohrožen život a zdraví pacienta. „Důvodem k pozdnímu termínu operace je často přístup pojišťoven,“ vysvětluje radní Milena Stárková. „Ministerstvo zdravotnictví každý rok stanoví úhradovou vyhláškou strop, tedy maximum úhrad pro jednotlivé nemocnice. Pojišťovny se s každým poskytovatelem mohou dohodnout jinak a také tak činí. Letos je maximálně vstřícná Všeobecná zdravotní pojišťovna, zaplatí nemocnicím veškerou nadprodukcí. Klienti VZP tedy mají zelenou. K těm nejméně vstřícným naopak patří Oborová zdravotní pojišťovna a Česká průmyslová zdravotní pojišťovna.“ Každoroční vyjednávání ředitelů nemocnic nenese ovoce, za pacienty OZP a ČPZP ošetřené nad limit nemocnice peníze nedostane. „Tento chaos se bohužel stal ve zdravotnictví standardem a postup nemocnic je pochopitelný. Proč by měly poskytovat drahou péči, když za ni nedostanou peníze?“ dokončuje Milena Stárková a dodává: „Pro pacienty je východiskem změna pojišťovny. Právo změnit pojišťovnu má každý z nás dvakrát za rok.“

Pacienti v Rokycanech mají nová lůžka

Hospitalizovaní pacienti v Rokycanské nemocnici mají od prosince větší pohodlí a komfort. Nemocnice nakoupila za 4,6 milionu korun nová lůžka a noční stolky. Nahradily původní, které již byly morálně i fyzicky zastaralé. Podstatnou část investice pokryl Plzeňský kraj, který aktuálně připravuje i výstavbu nové kotelny a v příštím roce zahájí postupnou rekonstrukci celé nemocnice. „Záleží nám na tom, jak se pacienti v našich nemocnicích cítí. Pořízení setů nových lůžek s nočními stoly bylo nutností a nechtěli jsme s tímto vybavením čekat až na samotnou rekonstrukci,“ uvedla náměstkyně hejtmana pro oblast ekonomiky, investic a majetku Marcela Krejsová. „Jedná se o stovku nových lůžek. S výjimkou dětského oddělení jsou vyměněna prakticky na všech lůžkových stanicích. Každé lůžko má i vlastní napřimovací hrazdu, infuzní stojan a samozřejmě antidekubitní matraci,“ doplnil ředitel Rokycanské nemocnice Jaroslav Šíma. Pro

pacienty znamenají nová lůžka více pohodlí a méně závislosti na personálu. Polohu si mohou nastavit sami. Díky elektrickému ovládání to zvládnou i ti méně pohybliví. Mohou se sami posadit nebo naopak lehnout, zvednout podhlavník či část

pod nohama nebo sjet s pelestí níže či výše. Nové postele ušetří práci i sestřám, protože na starších postelích bylo polohování manuální a někdy fyzicky náročné kvůli pacientům, kteří mívají hmotnost i přes sto kilogramů.

Nemocnice dokončila rekonstrukci zaměstnaneckého penzionu

Rozšířit své týmy o nové zdravotníky znamená pro nemocnice hledat nové zaměstnance i mimo svůj region, a tedy nabídnout jim i možnost ubytování. Také nemocnice v Klatovech jde touto cestou. Na podzim dokončila postupnou rekonstrukci bývalé ubytovny na zaměstnanecký penzion. Ten nově nabízí 21 bytových jednotek typologie 1+1.

„Klatovská nemocnice stále využívá i některé původní budovy a i ty je třeba modernizovat. Jsem ráda především za rekonstrukci ubytovny, která se uvnitř proměnila a nabízí zdravotníkům příjemné bydlení,“ uvedla radní Plzeňského kraje pro oblast zdravotnictví Milena Stárková.

Penzion měl původně 17 ubytovacích jednotek. Dostavěly

se ale čtyři nové a postupně se objekt i původní kapacity rekonstruovaly. „Po zateplení, výměně oken a obnově páteřních rozvodů jsme modernizovali byty. Opravovala se elektroinstalace, dělaly se nové omítky, výmalba a úplná obnova bytových jader zahrnující sociální zařízení i nové kuchyně,“ říká vedoucí technického oddělení nemocnice Václav Jakl.

Vánoční nadílky v zařízeních sociální péče

Adventní čas a předvánoční atmosféru si připomínají i zaměstnanci a obyvatelé krajských sociálních zařízení.

DOMOV HARMONIE MIROŠOV

Atmosféru adventu v Harmonii zvýraznila výzdoba oddělení i společných prostor a zahájily ji Adventní trhy 30. listopadu. Domovem prošel Mikuláš a Koledníček. Dobu rozjímání a dobročinnosti zpestřily svým hudebním vystoupením děti z Mateřské a Základní školy v Mirošově, které předaly malá přáníčka pro babičky a dědečky. V Harmonii pamatují svatou mši i na věřící. Během adventu přijede zazpívat a zatančit folklórní soubor Rokytka z Rokycan klientům i jejich rodinám. Těsně před Vánocemi budou zaměstnanci chodit za všemi klienty, přát jim a nadělovat drobné dárky. Vedení Domova nezapo-

míná ani na své zaměstnance. Vedení Harmonie pro ně pořádá malé zastavení v předvánočním shonu a přání klidných svátků, které ne všichni mohou trávit doma s rodinou, protože nepřetržitý provoz vyžaduje jejich přítomnost v práci.

DOMOV KLIDNÉHO STÁŘÍ ŽINKOV

V pondělí 2. prosince uspořádalo vedení Domova ve spolupráci s pracovníky sociálního úseku a ostatními zaměstnanci akci „Rozsvícení vánočního stroměčku.“ V nedávno otevřené odpočinkové zóně byla zasazena borovička. V Domově doufají, že se dočkají jejího rozsvícení v dalších letech, kdy bude mít minimálně tři metry.

Zaměstnanci i klienti si zazpívali společně koledy. Pro návštěvníky bylo připraveno malé občerstvení – svažené víno a horký čaj, které napomohlo předvánoční atmosféře.

DŮM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB LIBLÍN

DSS Liblín pořádá každoročně „Vánoční setkání přátel domova“. Uživatelé domova připravují vánoční program, který je vždy překvapením pro všechny zúčastněné. Letos se tak stalo 9. a 10. prosince. Patronkou domova je zpěvačka Helena Vondráčková, která využívá této příležitosti a předává uživatelům domova jako dárek 50 vstupenek na svůj vánoční koncert v Lucerně.

Medvídek opět učil děti

Projekt Medvídek v Domažlické nemocnici, jehož cílem je zbavit děti obav z prostředí nemocnice, ukázat jim vybraná pracoviště a poučit je v oblasti zdravotní péče, má pokračování. Po pilotním modulu Záchranář, kde se učily jednat v krizových situacích a volat záchranku, přichází druhý díl, který nese název Jak na zlomeninu? Prvními proškolenými absolventy byly koncem listopadu děti ze Zahradní mateřské školy v Domažlicích. „V novém modulu jsme dětem vysvětlili, k čemu slouží kosti v těle, z čeho se skládají, že musí pít mléko a jíst mléčné výrobky, aby jim kosti správně rostly a byly pevné, a popsali jim i proč dochází ke zlomeninám,“ popisuje koordinátorka projektu a manažerka kvality Domažlické nemocnice Monika Hubáčková. Kromě teoretické, nebo jak děti říkají, povídací části připravili zdravotníci i praktickou část. Při ní si předškoláci prohlédli pracoviště rentgenu a pak si přímo vyzkoušeli sádrování. „V ambulanci vytvořili dvojice, kde byl jeden lékař a jeden pacient, a s asistencí sester si sami dali sádku na ruku. Po zatvrdnutí si ji odstříhli a mohli si ji vzít domů na památku,“ doplnila Hubáčková.

Zdeňka LIŠKOVÁ
(KSČM)
zastupitelka Plzeňského kraje

Jiří LODR
(KPPK)
zastupitel Plzeňského kraje

Richard PIKNER
(TOP 09)
zastupitel Plzeňského kraje

Velmi diskutovaným tématem posledních týdnů je udržení nemocnic v menších městech, a to nejen v Plzeňském kraji. Jakou perspektivu před sebou mají krajské nemocnice mimo Plzeň?

STÁRKOVÁ: Menší nemocnice mají problém především z hlediska personálního. Plzeňský kraj je třetím největším krajem v republice, ale s nízkou hustotou zalidnění. Celkově kraj provozuje čtyři nemocnice akutní a dvě nemocnice následné péče. Ve dvou okresech, Tachov a Plzeň – sever, nemáme žádnou akutní nemocnici. A já jsem ráda, že zatím tyto nemocnice provozujeme.

Co znamená to slovo „zatím“?

STÁRKOVÁ: Některá oddělení jsou v tak napjaté personální situaci, že pokud v krátké době odejdou tři, čtyři lékaři, nemá oddělení šanci na přežití.

Hrozí to někde reálně?

STÁRKOVÁ: V menších nemocnicích – Stod, Rokycany, Domažlice. Klatovská nemocnice, která je větší, je na tom lépe. Odbornosti, které v ní jsou, vzdělává, a tak může nalákat i mladší lékaře. Malé nemocnice mnohdy nemají akre-

ditaci na vzdělávání, a tak mají problémy.

PIKNER: Lék na to bude obtížné hledat a neobejde se to beze ztrát. Za tři roky našeho funkčního období jsme dokázali jedině: napumpovat do nemocnic nemalé množství peněz. Ale ukazuje se, že to samo o sobě nestačí. Není připravena žádná koncepce spolupráce nemocnic nebo společné vize, jaká oddělení jsou udržitelná. A pacienti to vidí a reagují tak, že míří do jiných nemocnic. Musíme se tedy podívat pravdě do očí. A čím víc to budeme oddalovat, s tím větším pádem musíme počítat.

Máte nějaké nápady na ty generely a vize, o nichž mluvíte?

PIKNER: Jednou z cest je specializace nemocnic. Určitě udržení urgentních příjmů. Dál je otázkou, jak velký rozsah zdravotní péče se v té které nemocnici podaří udržet. Nebudeme-li to dělat koncepčně, bude se to dít živelně, jako to vidíme ve Stodě nebo v Rokycanech.

LODR: V Plzeňském kraji máme silnou fakultní nemocnici, která je státní a zároveň je spojena s lékařskou fakultou. Do jejího rozvoje chce stát investovat nemalé prostředky.

Pak jsou tu naše krajské nemocnice a vedle nich i nemocnice soukromé a obecní. Sousední Jihočeský kraj má všechny nemocnice krajské – a to se pak koncepce pro celý kraj hledá mnohem lépe.

Vám tedy chybí komunikace mezi krajem a ostatními provozovateli nemocnic?

LODR: Naší ambicí musí konečně být se nadechnout a říct, že lidé si vybírají nemocnici podle referencí. Musíme se tedy rozhodnout, kde je které oddělení jak zabezpečeno. Máme síť dálnic a silnic první třídy, máme leteckou záchrannou službu, takže všechny nemocnice jsou dobře dostupné.

VANKA: Richard Pikner říkal, že se to v posledním období řeší jen penězi. Já chci říct, že penězi se to řeší poslední tři volební období. Ale vlastní problém se neřešil nikdy. Řešením skutečně je vytvoření koncepce. Ovšem ne jen koncepce nemocnic, ale koncepce zdravotnictví jako celku. Nemocnice musejí spolupracovat s praktickými lékaři, s Fakultní nemocnicí, prostě zdravotnictví musí být jeden velký komplex.

LIŠKOVÁ: V současné době namísto toho, abychom situaci

stabilizovali, tak ji destabilizujeme. Byla zamítnuta fúze nemocnic. Bylo uzavřeno dětské oddělení ve Stodě, dispečink, který dobře fungoval, byl přesunut ze Stoda do Domažlic, začínají být problémy s převozy pacientů, nemocnice nepřijímají, protože mají plno. Opatření a změny se projednávají se zaměstnanci na poslední chvíli nebo vůbec. Byl vytvořen holding a náklady na něj stoupají. Stodská nemocnice byla stabilizovaná, měla vyrovnané hospodaření, teď je destabilizovaná na všech úrovních. Je v červených číslech, ubývá tu zdravotnického personálu a bobtná THP.

To jsou poměrně závažná obvinění. Paní radní, prosím o reakci.

STÁRKOVÁ: Zazněla řada polopравd i nepravd. Jako důležitý ukazatel hospodaření nemocnic beru takzvané SOHZ, což je de facto dotace kraje. Jde o příspěvek, který vyrovnává ztrátu hospodaření nemocnice. Bez těchto peněz by nemocnice nemohly fungovat vůbec. Stodská nemocnice má v posledních letech SOHZ kolem padesáti milionů, tak nevím, kde paní Lišková vzala informaci, že Stodská nemocnice hospodařila beze ztrát.

Milena STÁRKOVÁ
(ČSSD)

členka Rady Plzeňského kraje
pro oblast zdravotnictví

Petr VANKA
(ANO)

zastupitel Plzeňského kraje

PIKNER: Co nejhoršího se stalo v důsledku nečinnosti kraje je, že pacienti ztratili důvěru v menší nemocnice a zaměstnanci ztratili perspektivu reálné vize nemocnic. A to je významný důvod jejich odchodů. Nejde jen o výplaty: stodská a domažlická nemocnice mají dnes vyšší průměrné mzdy než nemocnice klatovská – a z klatovské nemocnice lidé tolik neodcházejí. Ale tento nepoměr je nefér a zhoršuje stabilitu klatovské nemocnice.

LODR: Náš kraj doplácí i na blízkost Německa. Známe řadu mladých lékařů a sester, kteří tam odešli. Když jsem se jich ptal proč, všichni říkají: Tam jsme vážení kolegové a starší kolegové nás nikdy nenechají na holičkách. Dalším problémem je financování nemocnic ze strany zdravotních pojišťoven, kde jeden a tentýž úkon má v každé nemocnici jinou hodnotu úhrady za bod.

LIŠKOVÁ: Zdravotní pojišťovny neplatí, jak by měly. Fakultní nemocnice dostává za jednu a tutéž diagnózu o dvacet, třicet procent víc než naše nemocnice. A ani holding nedokázal vyjednat změnu. A ještě bych se chtěla zeptat: stále tu

mluvíme o nemocnici v Klatovech, v Domažlicích a ve Stodě. S nemocnicí v Rokycanech už se nepočítá?

STÁRKOVÁ: Rokycany chceme od základů rekonstruovat. Je připravena studie a rekonstrukce bude stát zhruba čtyři sta milionů. Probíhat bude několik let, po etapách, a to tak, aby byl provoz co nejméně ohrožen. V současné době má rokycanská nemocnice nového ředitele a situace se tu začíná zlepšovat. A ještě se vrátím k problematice plateb od zdravotních pojišťoven: různá výše úhrad je nešvar, který se táhne už dvacet let. Úhradová vyhláška se překlápí z roku na rok a vychází z nějaké výkonnosti nemocnic kdysi dávno a nemocnice, které měly tenkrát špatnou výkonnost, to nemají šanci zvrátit. Například klatovská nemocnice má jednu z nejnižších sazeb.

VANKA: Do politiky jsem přišel z podnikatelské sféry před třemi lety a fungování zdravotnictví stále nechápu. Problémy tohoto typu dokáže každý podnikatel vyřešit během osmnácti měsíců. Neumím si představit, že by někdo začal podnikat, pokud by měl vy-

jednané ceny tak nízké, že mu nepokryjí ani provozní náklady, že by zanedbal motivační politiku zaměstnanců. My nemůžeme čekat, jestli nám zdravotní pojišťovny nebo ministerstvo samy od sebe něco dají. Je to i o naší aktivitě.

PIKNER: Opakujeme tu mantry o základních platbách, ale ty samy o sobě nic neřeší. Pokud by byly narovnané, bude to znamenat jen to, že kraj nebude nemocnicím platit tři sta milionů, ale jen sto padesát. Ale my se musíme bavit především o tom, jakou péči pacientům nabídneme a s jakým týmem.

Je vidět, že nejvíc nemocným pacientem je zdravotnictví samo. Poďte, prosím, na závěr stručně říci, jaká je vaše vize pro krajské nemocnice v horizontu deseti let.

LIŠKOVÁ: Pokud se nezmění způsob vzdělávání lékařů a zdravotnického personálu, budou mít brzy problém i velké nemocnice, natož ty malé. Byla bych ráda, kdyby se nám podařilo v našich nemocnicích stabilizovat situaci, aby byla připravena funkční fúze a celková koncepce zdravotní péče pro občany.

LODR: Je nutné stanovit optimální kapacitu a kvalitu základních oborů v kraji. A pak je mi celkem jedno, kde to které pracoviště bude. Blíže lidem by měla být následná péče i praktičtí lékaři. Musíme se bavit o tom, jakou roli v celém systému bude hrát fakultní nemocnice a jakou roli budou hrát ostatní složky, které zachraňují životy. Základem je odbornost lékařů a podmínky pro jejich práci a práci zdravotnického personálu. Těchto odborníků je pořád nedostatek, a tak je třeba nastavit vyvážený model kvalitní dostupné péče. Je nutné se řídit rozumem a nebát se nastavit optimální strukturu péče, k tomu je potřebná shoda nás všech.

PIKNER: Já vidím nemocnice s kvalitními urgentními příjmy, budou schopné dobře diagnostikovat pacienty a případně je předat do centra, které problém vyřeší. A tam, kde nebudem schopni udržet kvalitu, se musíme umět smířit s tím, že bude třeba některé obory redukovat.

VANKA: Budoucí zdravotnictví vidím tak, že osm až devět z deseti mých nemocí vyřeší můj praktický lékař. S těmi zbývajících mě pošle ke specialistovi, kde čekací doba nebude dva měsíce, ale třeba týden, stejně tak při dalším případném zákroku v nemocnici. A veškerou dokumentaci budou mít lékaři v počítači.

STÁRKOVÁ: Primární péče by v budoucnu měla hrát větší roli než dnes, což také vyřeší část problémů, s nimiž se nemocnice potýkají. Mým přáním je, aby i malá nemocnice poskytovala lidem v okolí základní péči.

Hyde park vedla
Markéta Čekanová

Bilance a výhledy veřejné dopravy v kraji

VEŘEJNÁ DOPRAVA V ROCE 2019

- Naplno se rozjelo nové autobusové nádraží v Plzni vedle vlakového nádraží. V průběhu roku sem byly přeměrovány další linky autobusové dopravy (například linka do Karlových Varů).
- V polovině prosince se otevřela nová točna Bory na prodloužené tramvajové trati na Borská pole a byly zde nově ukončeny vybrané autobusové linky.
- Ke stejnému datu se změnily jízdní řády vlaků i autobusů,

zejména v okresech Domažlice, Klatovy a Plzeň – jih. Velkou změnou je pravidelný hodinový interval rychlíků z Klatov přes Přeštice a Dobřany do Plzně a Prahy. Na tyto úpravy pak navázaly změny v autobusových jízdních řádech tak, aby autobusy na vlaky lépe navazovaly, či nejezdily ve stejný čas jako páteří drážní doprava.

- O půl roku dříve vyjel opět turistický vlak z Plzně do Bělé nad Radbuzou, tentokrát s jednotnou trasou přes Stříbro a Bor.

• Turistické spoje táhnou, jak ukazuje i vysoká vytiženost nového autobusového rychlíkového spoje z Plzně přes Sušici a Horskou Kvildu na Kvildu, který poprvé vyjel na konci června a jezdil celé letní prázdniny.

- Úspěšně se rozvíjela i jízdenka Turista Plzeňskem, kterou je možné od léta nahrát i na Plzeňskou kartu.

PŘÍŠTÍ ROK

Těsně před polovinou roku čeká cestující kvalitativní příjemné překvapení. 14. června vyjedou zcela nové autobusy v celém

Plzeňském kraji. I v Domažlicích či Tachově se mohou lidé těšit na moderní, částečně nízkopodlažní autobusy značek Iveco, Dekstra, Man a Setra, například s možností dobití mobilu přes USB. S tím budou souviset i úpravy jízdních řádů, zavedení přestupního jednotlivého jízdného na vlaky i autobusy či možnost placení jízdenky platební kartou. Přestupní vazby mezi spoji začne hlídat dispečink IDP. Od léta vyjedou také nové cyklobusy v kraji, platnost jízdenky Turista Plzeňskem se rozšíří i na Zelené autobusy na Šumavě.

Obchvat Rokycany Hrádek dokončen

S dvoutýdenním předstihem byla dokončena stavba druhého úseku obchvatu Rokycany – Hrádek. Dokončený úsek navazuje na první část (1,7 km), která propojila ulice Štáhlavskou a Veselskou v Rokycanech a byla dokončena v roce 2013. Stavba druhého úseku (3,35 km) začala v loňském roce v křižovatce s ulicí Veselská a končí v Hrádku v části Nová Huť. Vzniklá dvoupruhová komunikace má šířku 7,5 m a délku 3,35 km. Dokončený druhý úsek stavby tak stanovil celkovou délku obchvatu na 5,5 km. Součástí stavby byly přeložky navazujících komunikací, hospodářských sjezdů a samostatných sjezdů na přilehlé pozemky. V místě křížení s Pekelským potokem byl realizován nový dvoupólový most. Další součástí stavby jsou tři úrovně křižovatky a napojení tří sjezdů na účelové komunikace a čtyři

samostatné sjezdy na sousední pozemky. Realizovány byly i přeložky vodovodních a kanalizačních řadů, melioračních odvodňovacích zařízení, přeložky sítí ČEZ, RWE a sdělovacích rozvodů. Stavba dále zahrnu-

je výsadbu zeleně a ochranné oplocení zabraňující vniknutí zvěře na komunikaci. Výdaje na druhou etapu činily 115 milionů Kč. Spolu s první etapou, která stála 135 milionů, tak celková částka stavby činí 250 milionů

korun. Plzeňský kraj prostřednictvím Správy a údržby silnic Plzeňského kraje získal na tuto akci dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu ve výši 90 % nákladů, což činí 225 milionů.

Soutěžíme s měsíčníkem

**Soutěžní otázka v tomto čísle zní:
Z kolika částí se skládá cyklus
symfonických básní Má vlast?**

Odpovědi zasílejte do **30. 12. 2019** pod
heslem „**Má vlast**“ na adresu:
Krajský úřad Plzeňského kraje,
Odbor kancelář hejtmána,
Škroupova 18, 306 13, Plzeň
nebo na: redakce@plzensky-kraj.cz

Soutěžíme o 3x 2 vstupenky.

Podmínky soutěže naleznete na
www.plzensky-kraj.cz.

Správná odpověď z minulého čísla: 7

**Výherci z minulého čísla:
Vladimír Današ
Jana Brdová**

 MĚŠTANSKÁ
BESEDA

Bedřich Smetana MÁ VLAST

unikátní čtyřruční klavírní provedení v podání
Renaty a Igora Ardaševových

30. 3. 2020

PLZEŇSKÝ KRAJ

KŘIŠŤÁLOVÝ

XVII. REPRÉZENTAČNÍ PLES PLZEŇSKÉHO KRAJE

PLES

1.2.2020 v 19:30
PARKHOTEL, PLZEŇ

BIG BAND KARLA VLACHA
MIROSLAV ŽBIRKA
TEREZA MAŠKOVÁ

večerem provází

PETR VÁGNER

Předprodej vstupenek od 2.12.2019 na www.goout.net

 GoOut